

beløbet skal være i 1921, er ikke endeligt afgjort, det skal afgøres i Finansudvalget; men der er fra Statistisk Departement kommet en Beregning over, hvor store Udgifter der i det hele vil kræves ved Opførelse af saadanne Bygninger ved et Husmandsbrug, der skal oprettes efter Loven af 1919. Det er ikke uden Interesse at studere det Materiale, der i den Henseende er kommet ind til Statistisk Departement, og som man der senere har bearbejdet. Jeg tvivler ikke om, at man fra Departementets Side har arbejdet paa den mest omhyggelige Maade, og at selve Bearbejdelsen af det indkomne Materiale er fuldt ud forsvarlig; men efter min Mening er det Materiale, man har arbejdet med, i den Grad mangelfuldt, at man i allerhøjeste Grad maa tvivle om, hvorvidt de Tal, der saaledes er kommet frem, i Virkeligheden har nogen som helst Betydning eller Værdi. Hvis man lægger Mærke til, hvad Murerarbejdet, Tømrerarbejdet, og hvad i det hele nævnes kan, koster for saadanne Brug de forskellige Steder i Landet, vil man se, at der er i den Grad Forskel paa Tallene, at man i allerhøjeste Grad maa forbauses over, at noget saadant virkelig kan være muligt. Tømrerlønnen f. Eks. bliver et enkelt Sted, i Hobro 1 100 Kr., et andet Sted gaar den for det samme Arbejde op til en 2 500 Kr. Og man kan gaa hele Listen igennem, det vil helt igennem vise sig, at det højeste og det laveste Tal stiller sig til hinanden som 2 til 1. Selv om Statistisk Departements Bearbejdelse af Materialet er nok saa omhyggelig, bliver dog Facit galt, fordi Udgangspunktet er forkert, idet de Tal, Departementet faar de forskellige Steder fra, er alt for tilfældige. Jeg vil ikke haabe, at de Pristal, vi nu regner saa uhyre meget med og paa adskillige Omraader kommer tilbage til i vor Lovgivning er beregnede paa samme tilfældige Maade, for saa er de ikke ret meget værd.

Ekspropriation, som er omtalt af forskellige Talere, findes der ingen Bestemmelser om i Lovforslaget, og det hilser vi kun med Glæde. Vi var imod, at man overhovedet gik til Ekspropriation af Jord til Oprettelse af Husmandsbrug. Med Hensyn til Jord til Byggegrunde og Haver havde vi et Forslag om en mere almindelig Regel om Ekspropriation i visse Tilfælde. Vi har ikke det mindste imod, at det er udeladt af Lovforslaget, og at der slet ikke findes noget i Retning af Ekspropriation deri. Det forekommer mig, at det er underligt, at Oppositionen stadig kommer ind paa denne Tvangsafstaaelse. De kan næsten ikke tale

om Jordlovene, uden at Ekspropriation spiller den allerstørste Rolle. Jeg tror ligesom andre Talere af mit Parti, at der i Øjeblikket ikke er Grund til at skænke dette Spørgsmaal Opmærksomhed. Det vil vise sig, at den Jord, der bliver Tale om, at købe, er ganske forsvindende i Sammenligning med, hvad der er at faa i den frie Omsætning. Det er Bygningerne, der volder Vanskeligheden. Sagen er i Øjeblikket ikke klaret med, at man overlader en Mand Jord; thi han kan ikke, medmindre han da er i Besiddelse af ikke saa ganske faa Midler, faa bygget uden Hjælp af Staten.

Der er noget galt her, som maa rettes. Det er Arbejdslønnen, der i adskillige Fag er for højt oppe, for at sige det med rene Ord, ikke mindst indenfor Byggefaget. Vi har i den senere Tid set et særlig grelt Eksempel paa, hvilke Fordringer der stilles i dette Fag. Ved Knippelsbro her i København skulde der udføres et Arbejde, ved hvilket de Herrer Tømrersvende kunde faa 6 Kr. i Timen; men de vilde have 8 Kr. i Timen, inden de begyndte. Jeg vil anmode, ikke mindst de ærede socialdemokratiske Medlemmer, som er Landmænd, og som har haft Ordet under denne Sag, om ikke at glemme det, naar de taler om Jordlov-givningen ved de politiske Møder. Her er noget, som skal rettes. Arbejdslønnen er i mange Tilfælde altfor høj, og det er det, der gør, at der vanskeligt kan bygges uden Statstilskud.

Der var naturligvis adskilligt andet, man kunde fremføre under dette Lovforslags Behandling; men der er kommet saa meget frem i den tidligere Debat, at jeg ikke finder Anledning til at gaa i Enkelt-heder. Idet jeg til Slutning skal udtale, at vi kan tiltræde Lovforslagets § 3, som gaar ud paa, at Dokumenter, udstedte i Anledning af Transaktioner, der sker i Henhold til denne og dermed beslægtede Love, kan udstedes paa ustemplet Papir og tinglæses uden Gebyr, skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme her i Tinget.

Olufson: Det foreliggende Lovforslag gaar i Korthed ud paa, at Landbrugsministeren sammen med Statens Jordlovsudvalg faar Tilladelse til at bortselge en Del af den Jord, man overtager ifølge Lensloven, og til at købe Jord paa andre Steder i Landet, hvor et saadant Jordkøb maatte være ønskeligt. Vi for vort Vedkommende holder principielt paa, at den Jord, der en Gang er kommet ind under det offentlige, ikke skal bortselges, og maa i øvrigt ogsaa af andre end rent principielle Grunde holde